

Elm və təhsil naziri SDU-da olub

Elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Sumqayıt Dövlət Universitetində (SDU) olub.

SDU-nun rektor və professor-müəllim heyəti ilə görüşən Emin Əmrullayev ölkənin elmi-intellektual potensialının inkişafına töhfələr vermiş müəssisənin tarixi inkişaf yolu və region üçün mütəxəssis hazırlığı sahəsində əhəmiyyətdən danışmış. Bununla yanaşı, nazir dövlətin inkişaf prioritetlərinə uyğun olaraq universitetin qarşısında duran vəzifələri qeyd edib.

Universitetin rektor, professor - müəllim heyəti ilə görüş keçirilib

Kollektivə uğurlar arzulayan Emin Əmrullayev SDU-nun nüfuzlu elmi-tədris mərkəzi kimi tanınmaq üçün daha da inkişaf edəcəyinə inamı ifadə edib.

Görüş zamanı rektor Rüfət Əzizov ali təhsil ocağında tədris və təhsilin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi istiqamətində qarşıda duran vəzifələr barədə məlumat verib.

Görüşdən sonra Emin Əmrullayev universitetdə yaradılmış şəraitlə de tanış olub.

Firudin Qurbanov Linqvist liseyinin nümayəndə heyəti ilə görüşüb

Elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov Ukraynanın İrpen şəhəri akademik Zərifə Əliyeva adına humanitar Linqvist liseyinin direktoru Valentina Antonenkonun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Görüş zamanı Azərbaycan və Ukraynanın ümumi təhsil müəssisələri arasında əməkdaşlığı perspektivləri müzakirə olunub, müasir təhsilin inkişaf istiqamətləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə Linqvist liseyi ilə Bakı şəhəri akademik Zərifə Əliyeva adına lisey və Naxçıvan Muxtar Respublikası akademik Zərifə Əliyeva adına Şah-təxti kənd tam orta məktəbi arasında əməkdaşlığı dair sənədlərin imzalanacağı yüksək qiymətləndirilib.

Qeyd edək ki, səfər çərçivəsində Bakı şəhəri 6 nömrəli məktəb-lisey, akademik Zərifə Əliyeva adına lisey, Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil

Kompleksi ilə tanışlıq nəzərdə tutulub. Qonaqların həmçinin Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri planlaşdırılır.

Apellyasiya Şurasının növbəti iclası keçirilib

Sentyabrın 22-də elm və təhsil nazirinin müavini, nazirliyin Apellyasiya Şurasının sedri Firudin Qurbanovun rəhbərliyi ilə şurannın növbəti iclası keçirilib.

İclasa Elm və Təhsil Nazirliyinin Mill-Muğan Regional Təhsil İdarəsinin Sabirabad rayonu üzrə təhsil sektorunun aparıcı məsləhətçi vəzifəsinə namizədlər Aynur Paşayeva və Güllər Vəlmuradovanın, Qarabağ Regional Təhsil İdarəsinin Tədrisin keyfiyyəti sektorunun aparıcı məsləhətçi vəzifəsinə namizəd Aysel Ağayevanın, Mərkəzi Aran Regional Təhsil İdarəsinin İnzibati təşkilat sektorunun müdürü vəzifəsinə namizəd Mürad Əhədovun müsahibə nöticələri ilə əlaqədar siyasetlərinə baxılıb.

Müsahibə komissiyaları üzvlərinin təqdim etdiyi məlumat və videointervjuosunda şikayətlər aşdırılıb və təmin edilən məməsi barədə şura tərəfindən qararlar qəbul olunub.

Livanlı müəllim və şagirdlər ölkəmizə səfər ediblər

Livanın Şimali Akkar Quberniyasında fealiyyət göstərən Kavaşra orta liseyinin nümayəndə heyəti ölkəmizə səfər edib.

Səfər çərçivəsində elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənli Kavaşra orta liseyinin nümayəndələri ilə görüşüb. Görüş zamanı adıçəkilən müəssisədə “Azərbaycan otagi”nın açılması yüksək qiymətləndirilib.

Qonaqlar həmçinin Bakı Avropa liseyini ziyarət edib və müəssisədə yaradılan şərait, habelə tədris prosesi ilə tanış olublar.

Daha sonra STEAM İnnovasiya Mərkəzini ziyarət edən nümayəndə heyətinə müəssisənin fealiyyəti barədə məlumat verilib.

Altqrupda elmi nəşrlərlə bağlı müzakirə aparılıb

Elm və Təhsil Nazirliyinde Biznes Mühiti və Beynəlxalq Reytinqlər üzrə Komissiyanın “İnsan kapitalı” İşçi Qrupunun elmi nəşrlərə bağlı beynəlxalq reytinq göstəricilərinin (H-indeksi) yaxşılaşdırılması üzrə altqrupunun iclası keçirilib.

İclasa “İnsan kapitalı” İşçi Qrupunun rəhbəri, elm və təhsil nazirinin müavini İdris İsayev, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının sektor müdürü, Komissiyanın Katılıbının rəhbəri Vüsal Şixəliyev, altqrupun üzvləri və digər qonaqlar iştirak ediblər.

İclasa “İnsan kapitalı” İşçi Qrupunun katibi Cabbar Hü-

seyndlər altqrupun “Yol xəritəsi”, altqrupa daxil olan yeni üzvlər və sonuncu iclasda qərara alınan məsələlər barədə məlumat verib.

Altqrupun rəhbəri Ülker Səttarov “Yol xəritəsi”ndə nəzərdə tutulmuş tədbirlər üzrə görülmüş işlərin hesabatını təqdim edib.

İclasa altqrup üzvlərinin sualları cavablandırılıb və təkiflərin müzakirəsi aparılıb.

Qeyd edək ki, Biznes Mühiti və Beynəlxalq Reytinqlər üzrə Komissiyanın “İnsan kapitalı” İşçi Qrupunun rəhbəri qismində Elm və Təhsil Nazirliyi çıxış edir.

Portala daxil ol, rahat istifadə et!

Müəllim və şagirdlər elektron dərsliklərdən necə istifadə edirlər?

“Portaldə dərsləri öyrənmək daha əyləncəlidir”

Elm və Təhsil Nazirliyinin son illər həyata keçirdiyi islahatlar, layihələr təhsilin həm məzmun, həm də keyfiyyətinin artırılmasına, müasir tələblərə uyğun yeniləməsinə hesablanmış addimlərdir. Atlan mühüm addimlardan biri də artıq bir neçə ildir ki, təhsilverənlərin və təhsilənlərin rəhatlıqla istifadə etdiyi elektron dərslik portalının yaradılmasıdır.

Bəs, elektron dərslik nadir?

Artıq bir neçə müddətdir ki, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən elektron dərslik portalı yaradılıb. İster şagirdlər, isterse de müəllimlər bu portalda daxil ol bilirlər.

Qeyd edək ki, zənginləşdirilmiş elektron dərsliklər müasir vəb brauzerlərdə açılan, internet sahifələrində olduğu kimi multimedia, video, səs və interaktiv xarakterli programları özündə ehtiva edir. Elektron dərsliklərə hem də axşar imkanları mövcuddur. Belə ki, bu nəşrlərə her hansı bir məlumat təmumlu kitab üzrə axşar imkanından istifadə etməklə asanlıqla tapmaq mümkündür.

Texniki standartları Beynəlxalq Rəqəmsal Naşriyyat Forumu (IDPF) tərəfindən müəyyənəşdirilən e-kitab formatıdır. Həmin formatda hazırlanmış elektron kitablar müxtəlif elektron məlumat daşıyıcılarının, o cümlədən smartfonlarda, tabletlərə, kompüterlərin yaddaşında saxlanıla və ya birbaşa açılarq oxuna bilər.

Elektron dərslik kitablarında axtarma funksiyaları mövcuddur ki, bəxüsü məlumatların axtarılması prosesini sürütəndirir və asanlaşdırır. Çok təyinatlı platforma rəqəmsal qeyd aparma funksiyası takılıdır. Həmin qeydlər indeksləşdirilir və axtarışa hazır hala getirilir və bu imkan yaradır ki, şagirdlər önemli yerləri işarələsinlər və daha sonra həmin hissələri asanlıqla tətip əyrəsinlər.

İzləmə sistemi vasitəsilə portaldan istifadə edənlərin hərəkətləri haqqında statistik məlumatlar toplanır və hesabat halına getirilir. Bütün bu məlumatlar serverlərdəki məlumat bazasında saxlanılır. Statistik məlumatlar ictimaiyyətə açıq deyil və xüsusi şifrə ilə qorunur. Elektron dərsliklər onlayn və oflaysın olmaqla ikisi formatda mövcuddur. Onlar asanlıqla daşınan cihazlarda, o cümlədən kompüterdə, laptop, planşət və mobil telefonlarda istifadə oluna bilər.

Bəs, orta əməkdaşlıq müəssisələrində çalışən müəllimlərimiz, təhsilənlər bu imkanlarından necə istifadə edirlər? Sualımıza cavab tapmaq məqsədilə paytaxtdakı bir neçə məktəbdə olduq. Müəllim və şagirdlər səhəbətəydi.

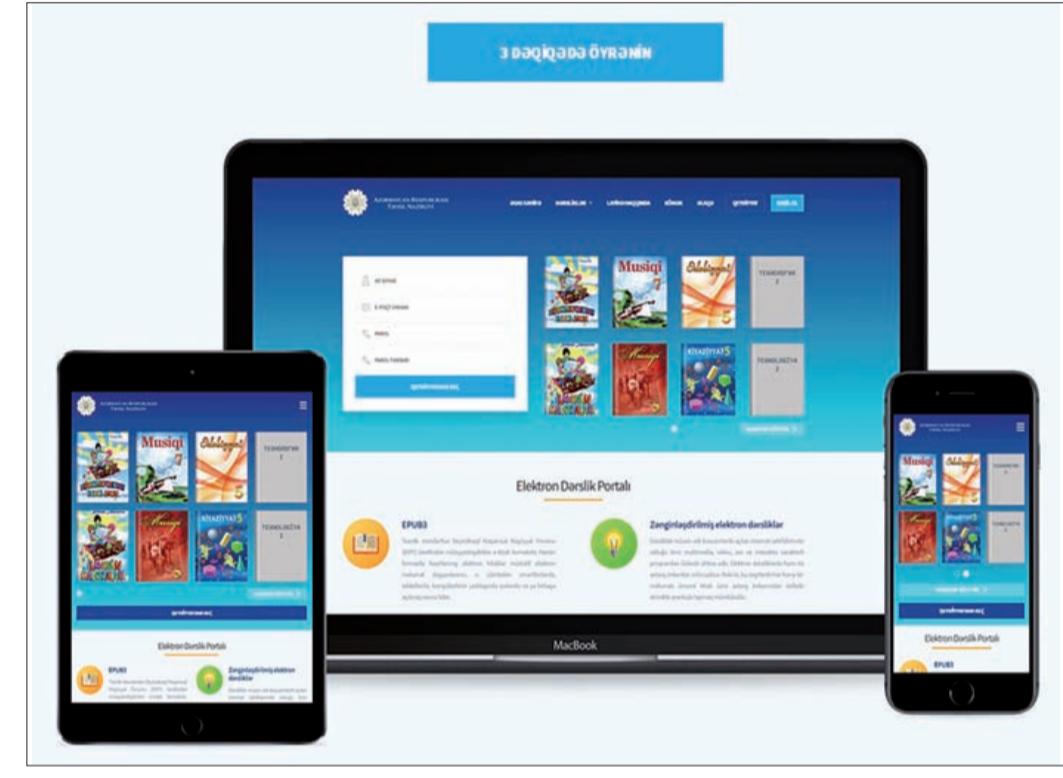
“Portal şagirdləri passiv müşahidəcədən daha çox yeni biliyimlər əldə edən şagird olmasına imkan verir.”

Bakıdakı 267 nömrəli məktəb-liseyin informatica müəllimi Sənuber Məmmədova bizimlə səhəbətində bildirdi ki, elektron dərslik portalından səmərəli istifadə edir. O, portalın üstünlüklerindən səhəbətərəqə bunları söylədi: “Qloballaşma dövrünün labüb faktoru kimi həyatımıza daxil olan elektron dərsliklər təhsil sənədindən istifadək onları daha çox müştəqil mütalib və araşdırılmalara cəlb edir. Portal şagirdlərin passiv müşahidəcədən daha çox yeni biliyimlər əldə edən şagird olmasına imkan verir. Öz praktik fəaliyyətində elektron portal və saytlardan çox istifadə edirəm. Ölkəmizdəki portal və saytlarla yanşı kişiyyət qədər resurslardan da yararlanıram.

Elektron dərslik portalında anı axşar sistemini olmasa, cəvlib və rahat axşarışın mövcudluğu, mobillik, istenilən zaman və məkanda onlayn və oflaysın rejimini olmasa onları istifadə üçün sorfali və rahat edir. Həmçinin qeyd etmək istərdim ki, elektron formatda olan dərsliklərə oyani vəsaitlərin, qrafika, animasiya və multimediyanın olması şagirdlərin istenilən mövzuda materialları daha yaxşı mənimimsəməsi üçün interaktivliyi təmin edir.

“Rəqəmsal vəsaitlərdən istifadə təhsilənlərin tədris prosesində fəaliyyət artırmağa zəmin yaradır.”

Bakıdakı 193 nömrəli tam orta məktəbin riayiyat və informatika müəllimi, riayiyat üzrə fəlsəfə doktoru Güney Hüseynzadə də elektron

də, həm də dərsdənə karənə vaxtında istifadə etdiyim saatlarında dərsliklər elektron formada yerləşdirilib ki, istifadəsi çox rahatdır, istədiyimiz vaxt və istədiyimiz anda <https://www.e-derslik.edu.az> və <https://www.trims.edu.az> portallarından istifadə edə bilirik. Burada dərsləri öyrənmək daha əyləncəlidir. Portal biza böyük imkanlar yaradır. Düşünürəm ki, elektron resurslardan səmərəli istifadə etməklə biz bilik və bacarığımızı daha da mükəmməlləşdirə bilərik”.

Niyazi RƏHİMOV

Azərbaycan dilində elektron təhsil resurslarının sayı artırılır

Azərbaycandıllı elektron məzmunun yaradılması və tədrisdə tətbiqi istiqamətində Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən hər il elektron resurslar hazırlanaraq istifadəyə verilir. Hazırda www.video.edu.az portalında ümumtəhsil və peşə təhsili üzrə telederslər, peşəkar müəllimlərin dərs izahları, 3D animasiyalı videolar, STEAM üzrə videodərslər, “Khan Academy” dərsləri olmaqla ümumilikdə 17317 resurs mövcuddur.

2023-cü il ərzində ümumtəhsil istiqaməti üzrə 1083, peşə təhsili üzrə 720 və ali təhsil üzrə 500 olmaqla ümumilikdə 2300-dən çox videoeməznün yaradılıb və portalda yerləşdirilib. İlın sonuna dek əlavə 3000 elektron dərsin hazırlanması nəzərdə tutulub.

Videodərslər ümumtəhsil pilləsi üzrə təhsil proqramına əsasən hazırlanıb. Elektron resurslar tohsilənlərin müstəqil öyrənməsi, tədrisin hibrid təşkilini baxımından əhəmiyyətlidir.

Peşə təhsili istiqamətində hazırlanmış videodərslər isə bə müəssisələrin ixtisas fənn müəllimlərin və istehsalat təlimi ustaları, eləcə də özel sektor müətəxəssisləri tərəfindən peşə təhsilinə dair kurikulumu uyğun tərtib olunub.

Qeyd edək ki, növbəti illərdə elektron təhsil resurslarının sayıının 40000-ə çatdırılması nəzərdə tutulub.

Nazir Əməkdar müəllim Faina Ələkbərova ilə görüşüb

2024 - 2025-ci tədris ili üzrə “Qlobal Koreya” təqaüd programı

Koreya Respublikası 2024 - 2025-ci tədris ili üzrə “Qlobal Koreya” təqaüd programını elan edir. Bakalavriat təhsil səviyyəsi üzrə elan olunan proqram 25 yaşadək Azərbaycan vətəndaşları müraciət edə bilərlər. Proqramda iştirak üçün sənədlər 6 oktyabr 2023-cü il tarixinədək Koreya Respublikasının Azərbaycandakı səfirliliyinə təqdim olunmalıdır.

Təqaüd programı barədə ətraflı məlumatla elan (<https://htp.edu.az/uploads/fileuploads/2023/09/b636dac4418548848325bd2b276c7fe1.pdf>) vasitəsilə tanış ola bilərsiniz.

29 nəfər HTP çərçivəsində Azərbaycanda təhsil alacaq

2023 - 2024-cü tədris ili üzrə 29 nəfər Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları (HTP) çərçivəsində Azərbaycan ali təhsil məüssisələrində təhsil hüquq qazanıb.

Bəli ki, 18 nəfər Çin Xalq Respublikası vətəndaşı, 2 nəfər Macarıstan vətəndaşı, 6 nəfər Qazaxıstan Respublikası vətəndaşı, 3 nəfər Tacikistan Respublikası vətəndaşı Azərbaycanda təhsil imkanı əldə edib.

Tələbələr ADA Universiteti, Azərbaycan Dillər Universiteti, Azərbaycan Döv-

lət İqtisad Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Senaye Universiteti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti, Azərbaycan Tibb Universiteti, Bakı Slavyan Universitetində bakalavriat, magistratura, doktorantura səviyyələrində humanitar və sosial, təhsil, iqtisadiyyat və idarəetmə, mədəniyyət və incəsənət ixtisasları üzrə təhsil alacaqlar.

Təkrar sertifikatlaşdırmağa əsasən yaranan vakant yerlərə yeni müəllimlər təyin olunub

Elm və təhsil naziri həmçinin Faina Ələkbərovanın gimnaziyanın ictimai məsləhətçi təyin olunduğunu bildir. Beləliklə, gimnaziya Faina Ələkbərovanın zəngin təcrübəsindən, qiymətli məsləhət və tövsiyələrindən bundan sonra da geniş şəkildə faydalana bilmək.

Əməkdar müəllim, III dərcəcli “Əmək” ordenli Faina Ələkbərova öz növbəsində fəaliyyətinə verilen dəyər görə minnəndirilmiş ifadə edib, təhsil sahəsində üzərinə düşən missiyani her zaman yerinə yetirməyə həsr etdi. Elm və təhsil naziri Faina Ələkbərova vətəndaşının yüksək dövlət təltifləri ilə qiyamətləndirdiyini qeyd edərək bu təcrübənin gelecekdə də təhsil sistemimiz üçün faydalı olduğunu bildirib.

Yedək ki, 160 nömrəli Klassik gimnaziyaya üzərindən müəllimləri təyin olunan direktor həmin müəssisəsinin məzunu və müəllimi olub.

Sonda Faina Ələkbərova xatira hədiyyəsi təqdim olunub.

Təkrar sertifikatlaşdırma nöticələrinə əsasən ibtidai sinif müəllimləri üzrə yeni yaranan 249 vakant yer müəllimlərin işə qəbulu üzrə müsbətiqə təqdim edilib və vakanṭiya seçimi mərhələsində həmin yerlər uyğun olan namizədlər tərəfindən tutulub.

Əmək müqaviləsinə xitam verilən müəllimlərin əvvəl işlədikləri bir çox müəssisələrdə mövcud müəllim sıxlığı nəzərə alınır və onların ders yükleri məktəbdəki digər ibtidai sinif müəllimlərinə verilib. Təhlil nəticəsində bu müəssisələrdə ibtidai sinif müəllimlərinin orta dərəcəyin 19 saatdan 22,5 saatə yüksəldiyi müyyən edilib ki, bu da şübhəsiz ki, həm pedaqoqi kadr sıxlığı ilə bağlı gərginliyin aradan qaldırılmasına, həm də dərəcəyin artması ilə əlaqədar müəllimlərin rəfahının yaxşılaşdırılmasına xidmət edir.

443 ümumi təhsil müəssisəsi üzrə təkrar sertifikatlaşdırmadan keçməyən 743 müəllim

limdən yalnız 264 neftinin tam sinif apardığını, qalanlarına isə yiğmə dörsərin verildiyini nəzərə alsaq, sertifikatlaşdırma mövcud vəziyyətinə sağlamlaşdırılmasında pozitiv addım kimi deyərləndirilməlidir.

Önə il ilk dəfə təşkil olunan sertifikatlaşdırma prosesində 1121 ibtidai sinif müəllimi iştirak edib. Prosesi uğurla tamamlayaraq 51-60 bal toplayan 3 mindən çox müəllimin vəzifə maşaına 35, 30-50 bal toplayan 5 mindən çox müəllimin vəzifə maşaına isə 10 faiz əlavə edilib. Bu isə müəllimlərin maddi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasından əlavə həm də onlar arasında sağlam rəqabət mühitinin formalaşmasına son derece böyük rol oynayır.

Sertifikatlaşdırma təhsilverənlərin peşəkarlıq səviyyəsinin və peşə yararlılığının yoxlanılması məqsədi daşımaqla yanaşı təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində çox əhəmiyyətli nailiyyətlərin əldə olunmasına zəmin yaradır.

Birincilərin məktəb adaptasiyası

Müəllim, valideyn, psixoloq yanaşması

➡ Əvvəli səh.1

Mövzu ilə bağlı müəllim, valideyn və psixoloqların yanaşması necədir?

287 nömrəli Zəkalar liseyinin ibtidai sinif müəllimi Adilə Əliyevanın fikirlərini dinleyək: “Təcrübəli bir müəllim kimi qeyd edərdim ki, belə hadisə ilə 5-10 il öncə dərəcəyə qarşılaşır. Valideynlərindən göz yaşları ilə ayrılan şagirdlərin məktəbə adaptasiyası çox çətin idi. Son dövrlerde uşaqlar məktəbə-həzırlıq gruplarına cəlb edildiyi üçün indi belə hallarla çox as rastlaşıraq. Hazırda birinci sinifdə dərs deyirəm və bu il demək olar ki, sinifdə adaptasiyası çətin olan şagirdlərin yoxdur. Hətta bu il simidə maraqlı bir hadisənin şahidi olduğunu. Şagirdimin ağlayaraq valideynlərə əsbi baxışları baxdıığını görüb səbəbi ilə maraqlandı. O valideynlərin şəkil çəkdiğiməsinə etiraz edərək çıxıb getmələrini, dərse tez başlamağı istəyir. 40 illik təcrübəmədə ilk rastlaşıdığım vəziyyət idi. Deməli, bu uşaqla məktəbə, dərse öncədən necə maraqlı yaranıbsa, tez bir zamananda təlim fəaliyyətinə başlaması

həvəsindədir. Adilə müəllim qeyd edir ki, məktəbə getmek isteməyən, adaptasiyada çətinlik yaşayan uşaqlara valideynlərin sərt yanaması onlarda məktəbə bağlı xoş olmayan düşünəcələr yarada bilər, bəzən məktəbədə uyğunlaşma prosesinə mənfi təsir göstərir. Bu prosesdə müəllimlər yanaşır, valideynlər də dəstək olmalıdır. Məktəbəqədər yaş dövründə valideynlər uşaqları ilə zaman-zaman

münasibət olmalıdır ki, uşaq müəllimi sevdiyi üçün məktəbə böyük bir həvəslə getmək istəsin.

Məktəbəqədər hazırlıq şagirdin məktəbədə daha tez uyğunlaşması üçün əhəmiyyətli

Valideyn Arzu Səmədova övladını birinci sinfə rahatlıqla yola saldıq üçün çox sevinir:

- Düşünürdüm ki, aradan yay tətili keçib, ilk gün ağlaya bilər. Səhər birləşdə məktəbə getməyə həsrəzləşəndə hiss etdim ki, narahat olmaga heç bir əsas yoxdur. Oğlum Hüseyin rahat şəkildə gedib şagirdlərlə bir sırada durdu, daha sonra da sinfə daxil oldular. Keçən il məktəbə-qədər hazırlıq başlayanda, oğluna məktəbdə yenidən dostlarının olacağını, orada yeni şəyər öyrənəcəyini deyirdim. Bağçaya getməyi o qədər sevməsə də, məktəbəqədər hazırlıq getməyə çox həvəslidir. Mənə, məktəbəqədər hazırlıq şagirdin məktəbədə daha tez uyğunlaşması üçün əhəmiyyətliydi. Tədris ilə başlayalı bir neçə gündür, oğlum məktəbə problemsiz, böyük bir həvəslə gedir. Ötən il hərfləri

öyrəndikləri üçün ev tapşırıqlarını da həll etmək onun üçün rahatdır.

“Uşaqlarla düzgün yanaşmaq zoruridir”

Uşaqların məktəbə adaptasiyası olunması ilə bağlı “Məktəblimin dostu” layihəsinin Psixoloji Mərkəzinin psixoloğu Normin Abbasovanın da fikirlərini öyrəndik:

- Məktəbənin yəni başlayan uşaqlar müyyən bir mərhələdən keçidiyi üçün müəllimlər, xüsusiilə valideynlər diqqətlə olmalıdır. Uşaqlardan məktəbə təsəssüratlarını sorusarken onlardan məktəbdə özünü necə aparması, hər gün neçə qiyəm alması, ləvhəyə çıxmazı kimli suallar da müyyən qədər onlara yaxşı etməli olur.

Məktəb təkcə dərs oxumaq, yazmaq üçün deyil, həm də orada emməyinən əxlaq qaydalarını öyrənmək, onlara əməl etmək üçün bir mühitdir. Bunun üçün də uşaqlara nizam-intizam qaydalarını övrəcədən aşlaşmamalıdır. Məsələn, məktəbdən geri dönüs zamanı sinif yoldaşları ilə dost ola biləməsi, yoldaşlarından kömək istəməsi və ya neçə yoldaşına kömək etməsi kimi suallar da müyyən qədər onlara yaxşı etməli olur.

Uşaqlarda adaptasiya dövrü adəton 2 həftəyədək çəkir. Bu müddət hətta 6 ayadək davam edə bilər. Lakin bu, dərəcəyə müddət davam edərsə və düzgün müdaxilə edilməzə, bəzən mütləq şəkildə psixoloq məsləhətinə ehtiyac duyulur.

Məktəbəqədər hazırlıq şagirdin valideynlərinin yoldaşları ilə münaşibət də onlarda uyğunlaşmaya müyyən təsir göstərmə olur. Valideynlər dostlarına qarşı dostluq münaşibətlərinin yaranmasına üçün müyyən fikirlər aşılamağa çalışmalıdır. Məsələn, məktəbdən geri dönüs zamanı sinif yoldaşları ilə dost ola biləməsi, yoldaşlarından kömək istəməsi və ya neçə yoldaşına kömək etməsi kimi suallar da müyyən qədər onlara yaxşı etməli olur.

Uşaqlarda adaptasiya dövrü adəton 2 həftəyədək çəkir. Bu müddət hətta 6 ayadək davam edə bilər. Lakin bu, dərəcəyə müddət davam edərsə və düzgün müdaxilə edilməzə, bəzən mütləq şəkildə psixoloq məsləhətinə ehtiyac duyulur.

Nəzrin SEYİDƏLİYEVA

Bu məqsədə də Elm və Təhsil Nazirliyi 2019-2020-ci tədris ilindən başlayaraq Heydər Əliyev Fonduñun dəstəyi ilə “STEAM Azərbaycan” layihəsinə start verib. Layihənin nəticəsi olaraq Bəkədə “STEAM İnnovasiya Mərkəzi” fəaliyyət göstərməkdədir, ölkəmizin bir sırə məktəblərində STEAM otaqları və mərkəzləri şagirdlərin istifadəsindədir.

Müasir yanaşma, innovativ mühit

İstedad liseyinin nəzdindəki STEAM İnnovasiyalar Mərkəzindən reportaj

➡ Əvvəli səh.1

2023-2024-cü tədris ilində STEAM osası təhsilin ehəti dairəsi dəha da genişləndirilməkdə davam edir. Sentyabrın 21-də Elm və Təhsil Nazirliyi, Rəqəmsal İnkışaf və Nəqliyyat Nazirliyinin dəstəyi ilə Sumqayıt şəhərində yerləşən İstedad liseyinin nəzdində yaradılmış STEAM və İnnovasiyalar Mərkəzinin açılışı bu istiqamətdə atılan uğurlu addımlardan biridir.

Bildirilib ki, Mərkəzin yaradılması istedadlı şagirdlərin potensialının artırılması, elcə də onların yeri, beynəlxalq olimpiada və müsabiqələrə hazırlanmasının təşkilini möqsədi daşıyır. Liseyə yaradılmış şərait şagirdlərənən bəcəri, yem, çəgirişlərə cavab verən kadrların formalasmasında mühüm rol oynayacaq. Güclü insan kapitalı yaratmaq, ölkəmizi innovasiya məkanına çevirmək üçün, ilk növbədə, dəqiq elmlər, texnologiyalar və IT üzrə bilikləri artırmaq, bu sahədə mütəxəssislər yetişdirməye nail olmaq yeni mərkəzin əsas hədəfləri kimi müəyyən edilib.

Fürsətində istifadə edərək Sumqayıt şəhərində yerləşən İstedad liseyinin nəzdində istifadəye verilmiş STEAM və İnnovasiyalar Mərkəzi ilə yaxından tanış olmaq qərarına goldik, mərkəzin açılışı ilə bağlı lisey şagirdlərinin təssüratlarını dinlədik.

“Mərkəz region üzrə bu istiqamətdə marağın şagirdlər cəlb olunacaq”

Sumqayıt şəhəri Humanitar və təbiət-riyaziyyat təməyülli İstedad liseyinin yeni təyin olunmuş direktoru Rasim Süleymanov bizi 7 otaqdan ibarət STEAM və İnnovasiyalar Mərkəzi ilə yaxından tanış etdi, mərkəzə yaradılmış şərait və avadanlıqlar haqqında ətraflı məlumat verdi: “Sentyabrın 21-də elm və təhsil naziri Emin Əmrullayevin, rəqəmsal inkışaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyevin, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə mərkəzin otaqlarında en müasir STEAM avadanlıqları quraşdırılıb. STEAM İnnovasiyalar Mərkəzində elmi araşdırma, praktik təcrübələr, xüsusi biliq və bacarıqların inkışaf etdirilməsi istiqamətində məşğol olanın təşəkkürünü bildirirəm. Bildirmək istəyirəm ki, əvvəl illordə liseyimizin şagirdləri STEAM layihələrində, digər robototexnika müsabiqələrindən istirak etmək üçün başqa məktəblərə və kurslara getmək məcburiyyətində qaldırlar. Çox sevinirəm ki, məktəbimizdə yeni tipli STEAM Mərkəzi yaradılıb. Sumqayıt şəhərinin digər məktəblərinin şagirdləri də artıq heç bir vəsait ödəmədən bu mərkəzdə STEAM müsabiqələrinə qatılmaq və yüksək nəticələr qazanmaqdır”.

lara hazırla biləcəklər. Mən daha çox təbiət sahələri ile maraqlanıram, gələcəkdə kimya mühəndisi olmağı arzu edirəm. Eyni zamanda mənim informatika fənninə böyük maraqlı var. Bir məktəb seviyyəsində kodlaşdırma, proqramaşdırma bacarıqlarına yiyələnəm. Ancaq mən istərdim ki, bu bacarıqlarımı daha yüksək seviyyəyə inkişaf etdirim. Liseyimiz bir çox şagirdləri var ki, robototexnika üzrə nailiyətlərə sahibdirler və gələcəklərini bu sahə üzrə qurmağa çalışırlar. Mərkəzin açılışını onlar üçün çox böyük fürsət hesab edirəm. Mən də STEAM festivalına qatılmayı planlaşdırıram, cünki bu gələcək nəslin maraqlarını colb edəcək bir festivaldır. İnanıram ki, STEAM İnnovasiyalar Mərkəzi planlarının reallaşdırılmasında mənə kömək olacaq”.

“Arzum gələcəkdə STEAM festivallarına, robototexnika müsabiqələrinə qatılmaq və yüksək nəticələr qazanmaqdır”

Ramal Əlizadə, İstedad liseyinin 10-cu sinif şagirdi: “Mən Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevə,

Sürəyya Teymurova, İstedad liseyinin 10-cu sinif şagirdi: “Mən demək istəyirəm ki, STEAM dünyada qabaqcıl, öndə gedən layihələrənən biridir. STEAM layihəsinin ölkəmizdə, xüsusilə də İstedad liseyində gerçəkşədirilməsi çox qururverici haldır. Robototexnikanın dərinliklərinin öyrənmək üçün biz övvəllər bahalı kurslara müraciət etmək məcburiyyətində idik. İndi isə heç bir qarşılıq ödəmədən bunu öz məktəbimizdə rahat şəkildə öyrənəcəyik və ümidi edirəm ki, bu

müəyyən işlərin görülməsinə başlanılır. Burada əsas məqsəd şagirdlərin Azərbaycanda keçirilən SAF Beynəlxalq STEAM Festivalında, elcə də “TEKNOFEST” Aerokosmik və Texnologiya Festivalında iştirakı, bu mövzuda tədbirlər planının hazırlanmasıdır. Mərkəzimiz 7 STEAM otağından ibarətdir. Bunlar “Kids zone”, “Robotics zone”, “Engineering zone”, “ZSpace zone”, “Science zone”, “CNC zone” və “VEX-Lego zone” otaqlarıdır. Hem Elm və Təhsil Nazirliyinin, hem də Rəqəmsal İnkışaf və Nəqliyyat Nazirliyinin, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə mərkəzin otaqlarında en müasir STEAM avadanlıqları quraşdırılıb. STEAM İnnovasiyalar Mərkəzində elmi araşdırma, praktik təcrübələr, xüsusi biliq və bacarıqların inkışaf etdirilməsi istiqamətində məşğol olanın təşəkkürünü bildirirəm. Bildirmək istəyirəm ki, əvvəl illordə liseyimizin şagirdləri STEAM layihələrində, digər robototexnika müsabiqələrindən istirak etmək üçün başqa məktəblərə və kurslara getmək məcburiyyətində qaldırlar. Çox sevinirəm ki, məktəbimizdə yeni tipli STEAM Mərkəzi yaradılıb. Sumqayıt şəhərinin digər məktəblərinin şagirdləri də artıq heç bir vəsait ödəmədən bu mərkəzdə STEAM müsabiqələrinə qatılmaq və yüksək nəticələr qazanmaqdır”.

sahədə bir çox uğurlara imza atacaq. Bu layihənin gerçəkşədirilməsi, biz yeniyetmə və gənclər üçün hərtərəfli şərait yaradıldıqına görə cənab Prezidentimizə bütün lisey şagirdləri adından təşəkkürümüz bildirirəm. Mən kompüter mühəndisliyi, həmçinin da robototexnika sahələrinə xüsusi maraq göstərirəm. Mənim də arzum gələcəkdə STEAM festivallarına, robototexnika müsabiqələrinə qatılmaq və yüksək nəticələr qazanmaqdır”.

Lamiyə ƏLİMƏRDANOVА

Dünya şahmat tacını ölkəmizə gətirməyi hədəfləyirlər

Şahmatçılarımız Avropa çempionatından 4 qızıl, 2 gümüş və 1 bürünc medalla Vətənə dönüblər

“Ön böyük arzum güclü şahmatçı kimi şahmat tarixinə düşməkdir”. Avropa çempionatının qızıl medalını qazanan Məhəmməd Kazımkəzadə kimi yeniyetmə idmançılarımız bu mötbəbə turnirə qələbə əzmi ilə yollanmışdır.

Xəbər verildiyi kimi, 5-14 sentyabr tarixlərində Ruminiyanın Mamaya şəhərində şahmat üzrə yeniyetmə oğlan və qızlar arasında Avropa çempionatı keçirilib. 47 ölkə, 928 şahmatçının iştirak etdiyi turnirdə 8, 10, 12, 14, 16 və 18 yaş kateqoriyalarında Azərbaycanı 44 şahmatçı təmsil edib. Onlardan 39 nəfər Elm və Təhsil Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən uşaq-gənclər idman-şahmat məktəblərinin idmançıları Məhəmməd Kazımkəzadə, Əhməd Xaqan, “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzi Gənclər şəhəri 2

“Ön gənc idman ustalarından biriyəm”

Həmin məktəbin yetirməsi Xəqan Əhmədov da əldə etdiyi qələbənin sevincini bizimlə bölüşür. Arzusu şahmat tacını ölkəmizə gətirməkdir: “11 yaşım var. 2011-ci ildə Bakıda anadan olmuşam, 6 nömrəli tam orta məktəbin VI sinif şagirdiyəm. Şahmatı mənə sevirdim ilk vaxtlarda atam oldu. Ümumiyyətdə, alda etdiyim uğurlarımın valideynlərimin zəhməti böyükdir. Onlar hər zaman mənə dəstək olublar. Həmçinin müəllimlərimin də zəhməti çoxdur mənənəm üzündə. Fürsətən istifadə edib onlara təşəkkürüm bildirirəm. Düşünürəm ki, istənilən sahədə möşgül olsanadı mütləq hədef alıbgın yerə çatmaq üçün mübarizə aparmalısan. Uşaq yaşlarında şahmat maraqlı olub. 2019-cu ildə şahmat üzrə Azərbaycan çempionatında II yeri tutdum. 2022-ci ildə də Avropa çempionatında iştirak etdim və II yera çıxdım. Həmin ildə kişilər arasında Azərbaycan çempionatında birinci dəstədə iştirak etdəm və qalib oldum. Bu ilin mart ayında kişilər arasında Avropa çempionatında uğurlu çıxmış edərək idman ustası normasını yerinə yetirdim. Azərbaycanın en genc idman ustalarından biriyəm.

nömrəli uşaq-gənclər idman-şahmat məktəbinin idmançı Mehriban Əhmədli 7,5 xal, “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzi Sumqayıt şəhəri 2 nömrəli uşaq-gənclər idman-şahmat məktəbinin idmançı Rüstəm Rüstəmov isə 8 xal toplayaraq çempionatın qızıl medalını qazanıb.

“Təhsil” Respublika İdman Mərkəzi 4 nömrəli ixitisaslaşdırılmış olimpiya ehtiyatları uşaq-gənclər idman-şahmat məktəbinin idmançı Ayan Allahverdiyeva 7 xal toplayaraq gümüş, “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzi Gənclər şəhəri 2 nömrəli uşaq-gənclər idman-şahmat məktəbinin idmançı Səadət Bəşirli isə bürünc medalı əldə etiblər.

Azərbaycan şahmatçıları Avropa çempionatından 4 qızıl, 2 gümüş və 1 bürünc olmaqla ümumiyyətdə 7 medalın sahibi olaraq növbəti uğura imza atıblar.

Avropa çempionatından Vətənə alınaq dönen şahmatçılarımızı daha yaxından tanımaq üçün onlara görüşüb, uğur hekayelerini dinlədik.

“Ön böyük arzum şahmat tarixinə düşməkdir”

“Təhsil” Respublika İdman Mərkəzi 4 nömrəli ixitisaslaşdırılmış olimpiya ehtiyatları uşaq-gənclər idman-şahmat məktəbinin yetirməsi Məhəmməd Kazımkəzadə, Əhməd Xaqan, “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzinin şahmat idmançı Ayan Allahverdiyeva 7 xal toplayaraq gümüş, “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzinin şahmat idmançı 3 “L” sinif şagirdidir. Mehriban, sakit təbiəti, çalışqandır, riyaziyyata maraqlı böyükdir. 5 yaşından şahmatla məşğuldur. 8 yaşı var və şahmat üzrə çox böyük nailiyətlərəldə edib: “2022-ci il dekabrın 21-də “Təhsil” Respublika İdman Mərkəzinin şahmat idman növü üzrə keçirilmiş Respublika birinciliyində 8 yaş oğlanlar arasında I yeri tutdum. Respublika birincisi olaraq Yunanistanın Rodos adasında keçirilən “Məktəbilərin Dünya Şahmat Çempionatına” iştirak hüququ əldə etdim. Çempionatda 9 oyundan 7 xal toplayaraq yarıçəvəli üzrə yalnız əmsal fərqinə görə II - V yeri bələdliyim. 2023-cü ildə Qax rayonunda keçirilmiş 16 yaşadık yeniyetmələr arasında Respublika Şahmat Olimpiadasında II yerə layiq görüldüm. Bu il Ümumiyyət Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Baku Open-2023” Beynəlxalq Şahmat Festivalında I yeri tutaraq fəxri kürsünün en yüksək pilələsinə qalxdım. Beləliklə, Ruminiyanın Mamaya şəhərində keçirilən yeniyetmələrin Avropa çempionatına vəsiqə qazandım. Çempionatda bütün rəqiblərim qabaqlayaraq yaş kateqoriyamda qızıl medala layiq görüldüm. Həmçinin kubok və diplomla təltif edildim. Ön böyük arzum güclü şahmatçı kimi şahmat tarixinə düşməkdir”.

“Avropa çempionatında qızıl medal qazandım”

“Təhsil” Respublika İdman Mərkəzi Sumqayıt Şəhər 2 nömrəli uşaq-gənclər idman-şahmat məktəbinin yetirməsi Rüstəm Rüstəmov da Avropa çempionatında uğurlu çıxmış ilə föqrənlər. Özünü heç vaxt şahmatla qazanıb. 2009-cu ildə Sumqayıt şəhərində anadan olmuşam. 2018-ci ildə sekiz yaşımda şahmatla məşğul olmağa başladım. 2019-cu ildə “Baku-Open” Beynəlxalq turnirində 12 yaşlılar arasında II yerə sahib olaraq Dövlət Himmimizi səsləndirdim. Hədəflərim sırasında gələn ay Misirdə keçiriləcək dünya çempionatında qalib olmaqdır. Ön böyük arzum bu idman növü üzrə tanımış və təcrübəli idmançı olmaqdır, dünya şahmat tacını ölkəmizə gətirməkdir”.

Şahmatçılarımızın şərafına Avropa çempionatında Azərbaycanın himmi 4 dəfə səsləndirilib. Gənc şahmatçılarımızı bu möhtəşəm uğurları münasibətilə təbrik edir və onlara yeni-nailiyətlər arzu edirik!

Rəşad ZİYADOV

2023 – “Heydər Əliyev İli”

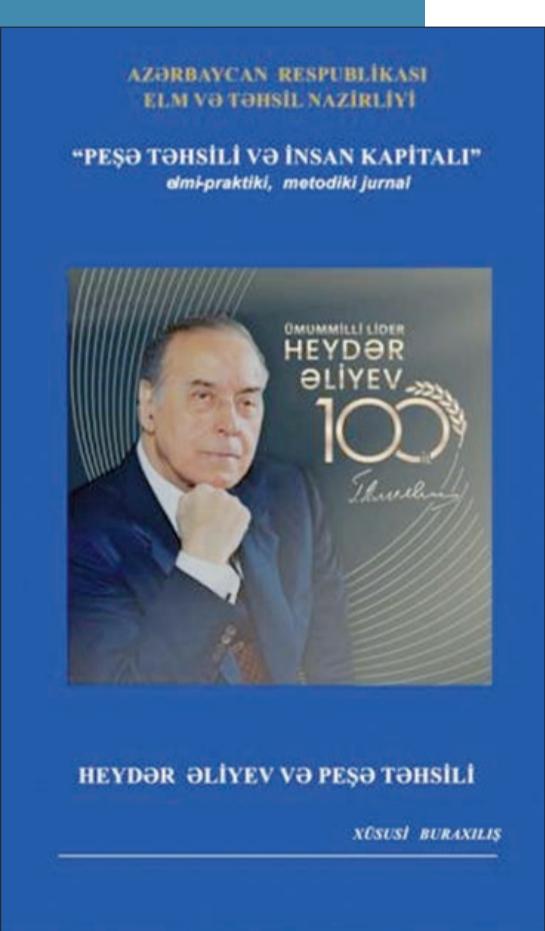
“Mən dünyada müəllimdən şərəfli ad tanımiram”

Heydər ƏLİYEV:
“Bizim hər birimiz elmi dərəcəmizdən, biliyimizdən, təhsil səviyyəmizdən asılı olmayaraq, bütün nailiyyətlərimizə görə məktəbə, müəllimə borcluyuq.
Hər birimizdə müəllimin hərarətli qəlbinin bir zərrəciyi var. Mən dünyada müəllimdən şərəfli ad tanımiram”.

“Peşə təhsili və insan kapitalı” jurnalının xüsusi buraxılışı

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin mətbu orgəni olan “Peşə təhsili və insan kapitalı” elmi-praktiki, metodiki jurnalının növbəti (2023-cü il, №3) nömrəsi və jurnalın Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Heydər Əliyev və peşə təhsili” xüsusi buraxılışı (bioqrafik kitab) eyni vaxtda oxucularının görüşünə gəlib. Bu kitabda, həm də 180 illik uzun tarixə malik olan Azərbaycan peşə təhsilinin keçidi yola işq salınaraq onun bugündək çox mürəkkəb, kəşməkəli, eyni zamanda şərəfli bir yol keçməsini, ölkə iqtisadiyyatının peşə təhsilli kadrlara olan ehtiyacının ödənilməsində mühüm rol oynamasını, nəhayət, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə bu sistemin özünün ən yüksək inkişaf mərhələsinə çatmasının oxucularımızın diqqətinə çatdırmaq məqsədi qarşıya qoyulmuş və kitab ölkə Prezidentinin Sərəncamı ilə əbədiləşdirilmiş “2023 - Heydər Əliyev İli”nə “Peşə təhsili və insan kapitalı” jurnalı redaksiyasının bir töhfəsi kimi hazırlanıb.

Kitabda Azərbaycanda peşə təhsilinin formalşama tarixi, bu prosesin Heydər Əliyevin hakimiyyəti illerinin I ve II dövrüne qədəri və sonrakı vəziyyəti sistemli şəkildə araşdırılmış, Ulu Önderin təhsil, eləcə də peşə təhsili sahəsində müstənosna xidmətləri, günümüzün prioritət sahəsi hesab olunan peşə təhsilində aparılan islahatlar da yer alıb.

Qeyd edək ki, kitabin ideya və “Ön sözün müəllifi, eyni zamanda onu nəşrə hazırlayan “Peşə təhsili və insan kapitalı” jurnalının baş redaktoru, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Şahbaz Balakışiyevdir. Kitabın elmi redaktoru Azərbaycan Respublikası elm və təhsil nazirinin müşaviri, Təhsilin İnkişafı Fondu İdarə Heydərinin sədri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Elnur Nəsibov, baş məsləhətçi Azərbaycan Respublikası Təhsil İnstitutunun böyük elmi məsləhətçisi, Əməkdar müəllim Rəsul Əsgərov, röyçələri isə pedaqogika elmləri doktoru, professor Vidadi Xəlilov, pedaqogika elmləri doktoru, professor Müseyib İlyasov və pedaqogika elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Şəhrzə Ağayevdir.

Heydər Əliyevin hakimiyyəti illərində Azərbaycanda peşə təhsilinin vəziyyəti, onun yaranma tarixi ilə yanaşı, müasir dövrdə prioritət sahə kimi inkişafı ilə kitabda tanış olmaq mümkündür. Azərbaycanda peşə təhsilinin həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət baxımından sürətli inkişafı, ictimaiyyət arasında nüfuzunun artması da, məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrdən başlamışdır. Belə ki, Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə iri fabrik və zavodlar tikilərkən, öncə onlar üçün peşə təhsilli kadrlar hazırlanıb. Peşə məktəbləri tikilib istifadəyə veri-

lirdi. Həmçinin kitabda sovet dövründə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərliyinə gəlişi ilə respublikamızın ictimai-siyasi həyatında baş verən mühüm dəyişikliklər, Azərbaycanda müasir təhsil siyasetinin formalşaması xüsusiyətlərinə, Ulu Öndərin siyasi varisi İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində ölkəmizin peşə təhsili sahəsində qazanılan uğurlara, Heydər Əliyev Fonduun peşə təhsili sahəsindəki fəaliyyətinə də geniş yer verilib.

Kitab Əməkdar müəllim R. Əsgərov və filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Ş. Balakışiyevin müxtəlif mənbələrdən əldə etdikləri peşə təhsilinə dair arxiv sənədləri və onların dövrü mətbuatda çap olunan materialları əsasında hazırlanıb. Həmçinin kitabda Azərbaycan Dövlət Texniki-Peşə Təhsili Komitəsinin arxivindən götürülmüş arxiv sənədləri, fotolar yer alıb. Kitabın son sehifələrində Azərbaycan Respublikasında peşə hazırlığının səmərəliliyinin artırılması və rəqabətqabiliyyəti ixtisaslı kadrların hazırlanması məqsədilə peşə təhsili sahəsində dövlət siyasetinin prinsiplərini, peşə təhsili və təlimi sisteminin təşkilatı-hüquqi və iqtisadi əsaslarını müəyyən edən “Peşə təhsili haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu dərc olunub ki, bunun da oxucular üçün faydalı olıbiləcəyini düşünürük.

Geniş auditoriya üçün nəzərdə tutulan kitabdan təhsil işçiləri, ali, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrinin müəllim və tələbələri istifadə edə bilərlər. Peşə təhsilinin inkişaf tarixinin, eləcə də Heydər Əliyev ırsının öyrənilməsi baxımından böyük elmi əhəmiyyətə malik “Heydər Əliyev və peşə təhsili” kitabı peşə təhsili istiqamətində yeni tədqiqatlar üçün də imkanlar açır.

Günel ƏLƏSGƏROVA,
“Peşə təhsili və insan kapitalı”
jurnalının şöbə redaktoru

Tələbələr “Heydər Əliyev adına təqəüd” alacaqlar

Təhsildə yüksək nailiyyətləri ilə fərqlənən tələbələr təyin ediləcək

(bir neçə namızədin göstəriciləri eyni olduqda komissiya tərəfindən olavaşa seçim meyarları tətbiq edilə bilər).

Qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti “Heydər Əliyev adına təqəüd”ün təsis edilməsi haqqında” Sərəncam imzalayıb. Təqəüd Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına 3000 manat məbləğində olmaqla birdəfəlik ödənişləcək.

Məsabiqə komissiyaları tərəfindən Elm və Təhsil Nazirliyinin təsdiq etdiyi meyarlar nəzərə alınmaqla ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) seviyyəsində əyani formada təhsil alan tələbələr arasından seçim aparılacaq.

4 tələbə təhsilini İstanbul Texniki Universitetində davam etdirəcək

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin (AzMİU) “İnşaat mühəndisliyi” ixtisasında təhsil alan 4 tələbə iki diplom programı əsasında tehsillərini İstanbul Texniki Universitetində (ITU) davam etdirəcək.

Bununla bağlı olaraq AzMİU-nun rektor professor Gülgöhrə Məmmədova fakültənin tələbələri — Leyla Acalova, Elturan Məmmədov, Nəcəf Əhmədov və Məmməd Mürsəlova görüşüb.

Rektor tələbələrlə görüşdə Prezident İlham

Əliyevin tapşırıqları ilə işgaldən azad edilmiş ərazilərimizde aparılan sürəli tikinti-quruculuqları işləri fonunda ölkəmizdə “İnşaat mühəndisliyi” ixtisasının önemini daha da artırdığını və bu ixtisas üzrə ITU-nun dünyannın on qabaqcıl universitetlərində biri olduğunu qeyd edib.

Professor ixtisaslı inşaat mühəndislərinə yüksək tələbə diqqət çəkərək, tələbələrə özlərinə qarşı daha tələbkar olmağı tövsiyə edib və onlara təhsillərində uğurlar arzulayıb.

AzMİU tələbəsi Avropa Memarlıq Tələbələri Assambleyasının vörksoplarında iştirak edib

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin (AzMİU) tələbəsi Avropa Memarlıq Tələbələri Assambleyasının (EASA) “Commons” mövzusu adı altında keçirilən vörksoplarında iştirak edib.

Büyük Britaniyanın Şeffild şəhərində iki həftəlik təşkil olunan vörksoplara Azərbaycanlı yanaş, Latin Amerikası ölkələrindən, Yaponiya, Avstraliya, Gürcüstan və digər dövlətlərindən 420-dən çox tələbə qatılıb.

Azərbaycanı beynəlxalq tədbirdə AzMİU-nun memarlıq fakültəsinin “SABAH” qruplarından təhsil alan Kərim Kərimli və fakültənin 4 məzunu təmsil edib.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırmak, ictimaiyyəti həmin əraziyə cəlb etmək, ərazini unikal toplaşma məkanına çevirmək olub. 6 nefərdən ibarət qrup, olaraq ərazinin 3D modelini hazırlayıb, onun əsasında işlərə başlayıblar.

Birgə iş zamanı ərazidə mövcud olan materiallardan yeni yollar, pilləkənlər, uşaqlar üçün oyun meydançası, bağça və atelye sahəsi yaradılab. Xəkunda komanda işi uğurla tamamlayıb.

Qeyd edək ki, EASA 40 ildən artıqdır, hor il Avropanın müxtəlif ölkələrində memarlıq üzrə beynəlxalq tədbirlər ev sahibliyi edir, memar tələbələri, eleco də peşəkarları mədəni və təhsil mühəbadiləsi platformalarında birləşdirir.

AzMİU tələbəsinin qatıldığı vörksopda tapşırıq “Heeley City Farm Heritage” ərazisinin bərpası, sahəni canlandırm

"Əməkdar müəllimlərimizi tanıyaq"

60 il müəllimlikdə

15 gün çəkən ilk
müəllimlik təcrübəsi

O, Heybet Hüseynovdur. Astara şəhərində 1934 -cü ildə bir sədə fəhlə ailəsində doğulub. Hərfləri tanmadan Mirzə Ələkbər Sabirin adını öyrənib, Astara şəhərində satira ustادının adını daşıyan məktəbə addim atlığı gündən. El dili ilə desək, oxuyub adam olmaq üçün var gücü ilə çalışıb. Yaxşı oxuyub və bu sebəbdən müəllimlərinin görünün işqi olub. Uğurla orta təhsilini tamamlayıb ali təhsil almağa gedib. Təbii ki, o vaxt V.I.Leninin adını daşıyan Azərbaycan Pedaqoji İnstitutuna. Amma tələbəlikdən əvvəl emoyi, zəhməti tənyib: "Institutu bir il gec getdim. Pulumuz yox idi, məni oxumağa kim göndərəcəkdi? Bir il Pioner Evində kütləvi işçi işlədim".

Sonra ali məktəbə qəbul üçün müsabiqəyə qatılıb. Müsabiqədə də qaliblərden olub. İnstituta girib girməyinə, amma institut illeri də də asan olmayıb. "Bir il instituta qaloşa getdim. Əynime atamın sırlığını geyinirdim".

Yoxluğun üzü qara olsun, əziyyət çökib yoxluqdan, amma heç utammayıb. Utandıran da olmayıb, əslində. O da əynində sırlı, ayağında qaloşa Leninin qurduğu fəhlə-kəndli hökumətində, Lenin adını daşıyan institutda müəllim olmağa

"Azərbaycan müəllimi" mani tərifləyib deyib arxivindən 1959-cu ilin noyabrında işq üzü görmüş qazetin 91-ci sayını çıxardı. Haqqında bəhs edən məqalədə Heybat Hüseynovun öz kəndində xalq coğrafiya terminləri yaranan müəllimlərimizdən biri olduğu qeyd edilib.

"Azərbaycan müəllimi" ilk dəfə ondan yazan da müəllimlilikin başında, karyerasının əpəvəlində id. Onda hələ məktəbə, sagirdlərinin arasında Heybat müəllim. Pillələri yenice qalxmaga başlamışdır. Ancaq gördüyü kimi, ganc olmağına baxmayaq, könlülli fəth etməyi bacarmış, müəllimliyindən bəhs etdirməyə nail olmuşdu.

Astarada 60 il sinf müəllim kimi girib dünənin eni-sini-yoxusunu, ayrisini-düzünü anladan o müəllimdən çox yazılıb, hətta film çəkilib. El özü də pis yazmr. İndiyi qədər ixtisasından, ixtisası tədris etməyin incəliklərindən xeyli məqalə yazır. Yəni, sadəcə dərsə girib uşaqlarla Yerin hor yerdə eyni olmayan landschafti anlatmayıb, həmkarlarına da bu fənni ən yaxşı necə anlada biləcəklərinin sırrını yazır.

"Əməkdar müəllimlərimizi tanıyaq" rubrikasının növbəti qonağı, sahibi, qəhrəmanı Heybat Hüseynovdur. Təhsil sistemindən uzaqlaşmış, təqəddüm də olsa, hələ da MÜƏLLİM adı daşıyan, "Əməkdar müəllim" maası alan müəllimimizdir. 60 il müəllimlik etmiş 90 yaşlı müəllimdən müəllimlikdən başqa nə görəlmək olar ki?! Gəlin, o müəllimi tənyib.

90 yaşlı Əməkdar müəllimin şərəfli ömür yolu

Mübariz müəllim

Bu müəllim 60 il həm dənib, həm yazır. Araşdırmaqdə mahir olduğu da artıq sırr deyil. Ancaq lazım gələndə coğrafi terminlərdən kənara çıxıb, qanunları belə arasdırır. Ömrü mübarizəde keçib. Mübarizə aparıb, haqqını arayır, pozulan hüququnu berpa etməyi də yaxşı bilib. Müəllimidir axı o, əsl müəllim. Müəllim, sadəcə deyərək öyrətmir ki, həm də göstərərək, nümunə olaraq öyrədir. O da bi nümunədir, bir müəllim nümunəsi: "1992-ci ildə Azərbaycanda Xalq Cəbhəsi hakimiyətə geləndə məni əsəssiz şəkildə vəzifədən azad etdilər. Qanunsuz qərar olduğu üçün məhkəməyə verdim və qərarı ləğv etdirdim".

Bu mübarizədən qalib çıxan Heybat müəllim də 2011-ci ilə kimi müəllim işləyib. İsləməkələ qalmayıb, müəllimlikdə ucalıb. Belə ki, Astaranın coğrafiya müəlliminin məktəbəde yaratdığılarını o vaxt baş nazirin müavini olan Elçin Əfəndiyev də Astaraya gələndə görüb. Həbib müəllim üçün bu görüş unudulmaz olduğunu kimi, görüşün nəticəsi də yaddaşma ömrülik həkk edilib: "2007-ci ilin oktyabrın 3-də ölkə Prezidentinin Səronəmə ilə təltif olunanlardan biri də mən oldum və "Əməkdar müəllim" fəxri adını aldım".

İşləmək şansı yaranıb və o, bunu əldən verməyib: "Vəzifə yox, müəllimlik etmək istəyirdim, müəllim kimi hörmət qazanmaq idi niyyətim. Öz oxuduğum məktəbədə müəllimlik fəaliyyətini başladım və bu peşədə bacarıqlarını nümayiş etdirdim. Coğrafiya kabinetin, Coğrafiya meydancası yaratdım. Bu meydancası yaratdıqdan sonra dərs hissə müdditi olub.

1968-ci ildə artıq 1 nömrəli orta məktəbədə dərs hissə müdürü idi: "1972-ci ilin sentyabrında məni Giləkənən kənddə daşıyan coğrafiya müəllimin işi var".

Rayona gələnlər geri əlibos qayıtmayıblar. Astaralı gənc müəllimin metodikasını da özləri ilə aparıblar: "Müəllimləri Təkmilləşdirme İnstitutunda ləvhə yaradıb orada mənim iş təcrübəmi paylaşdırılar. Qısa müddədə metodikam, müəllimlik bacarığım dənisişləmə başlıdı və məni 1962-ci ilin oktyabrında Moskva şəhərində keçirilən qabaqcıl müəllimlərin ümumiyyətliq toplantısına gəndərdilər. Orada da çox fəal ol-

Təqəddüm müəllim

Artıq təqəddüm dərəcədən qazanmışdır. Yaşlı təqədüm yaşına çatdığını üçün məktəbdən ayrılmalı olub. İşden ayrılsa da, müəllimlikdən uzaqlaşmayıb: "İşlediyim dövrə dərs keçidiyim, hazırladığım uşaqlar arasında yüksək balla ali məktəblərə qəbul olunan, hətta Prezident təqəddülləri oldu. İndi hemin uşaqlardan Londonda, Amerikada, Polşada yaşayış işləyənlər var. Bayramlarda, xüsusi günlərdə zəng edib məni tebrik edir, diqqətdə saxlayırlar".

Onun yetişdirdiyi uşaqların hamısı bu qədər uzaqda deyil: "Məktəbimizdə indi dərs deyənlər mənim sagirdlərim olub".

Ruhiyə DAS SALAHLİ

Təhsil insanı kamilləşdirir, müdrikləşdirir. Məktəbəqədər təbiyə ocaqlarından başlanan bu proses əvvəlcə orta, sonra isə texniki -peşə, ali-orta, ali təhsil pillələri, elm ocaqları ilə əvəzlenir və nəticədə gənclərimiz müxtəlif peşələrə və ixtisaslara yiyələnərək mənəvviyyata da safşır, müdrikləşir, təmsil olunduğu cəmiyyətin də faydalı üzvlərinə çevrilə bilir. Bunun üçünsə secdiyin ixtisası ürəyinə olmalıdır, sonda səni sevdiyin peşəyə qoşusdurmalıdır. Haqqında söhbət açğıımız Aysel İbrahimova da bu il ali məktəbə qəbul olunanlar, ən böyük arzusuna qoşusalar sırasındadır. Artıq tələbə adını qazanan bu gənc qızın söylədiyinə görə, imtahanın nəticələrinə uyğun olaraq secdiyi ixtisas ürəyinədir və bunu heç vaxt peşman da olan deyil.

"Həyatımın on sevincli anlarını bu xoş xəbəri eşidəndə yaşadım. Müəllimlik peşəsimə yiyələnmək ən böyük arzum id. Bu müqəddəs arzuma qoşuşduğuma görə heç vaxt peşman olmayıacağam. Ən mötəber bir universitetin geniş və işqi auditoriyalarında ali təhsilimi davam etdirməyi, tanmış alimlərdən, pedaqoqlardan dərs alaraq riyaziyyat kimi maraqlı bir elmin sirlərinə yiyələnmək şansımı mənə heç ne evəz edə bilməzdə.

Artıq tələbə adını daşıdığimdən

"Müəllimlik peşəsinə yiyələnmək ən böyük arzum id"

BDU-nun mexanika - riyaziyyat fakültəsinin tələbəsi Aysel İbrahimovanın uğur hekayəsi

sayılı günlər keçib. Bu qısa müddətdə yaşadığım hissələr, bütün töməslərdən alındığım tövəsüratlardan barədə inanın ki, bir kitab yazmaq olar. İndi oxuduğum təhsil ocağının orazisi geniş, özü möhtəşəm, auditoriyaları daha işqli və yarasıqlıdır. Sınıf yoldaşlarımlı tələbə yoldaşlarımlı, orta məktəb müəllimlərimi ali məktəbə pedaqoqları əvəzləyib. Artıq tələbə qızlarının arasında özümə ürək dostları, karakterimə uyğun rəfiqələr də qazanmışam. Bir sözə, bu gün men bambaşqa bir aləmdəyəm, necə deyərlər, arzularım qanadında pərvazlanıram."

Bu sözləri Xaçmaz rayonu üzrə ən

yüksek bal toplayan Aysel İbrahimovanın dilindən eşimkən necə də xoş idi. Buraxılış və ali məktəblərə qəbul imtahanlarının nəticələrinə görə o, bu il 648,2 bal toplayaraq Bakı Dövlət Universitetinin mexanika-riyaziyyat fakültəsinin tələbəsi adın qazanıb.

Aysel Xaçmaz şəhər Cəfər Cabbarlı adına 6 nömrəli tam orta məktəbin məzunudur. Olduqca qalışqan şagird olub. Bütün fənlərə eyni həvəsə, eyni tələbkarlıqla yanaşıb, ancaq riyaziyyat fənnini hədsiz dərəcədə sevib. Bunu onun ixtisas seçimində birinci olaraq müəllimliyi göstərməsi bir dəha səbəb edir. Tələbə qızın söylədiyi yerinə yetirməsini insanlıq üçün ən vacib amil sayır. Deyir ki, müqəddəs kitablarımızda xüsusi vurgulanın, dahiərimizdən dilindən vərəqlərə hopan müdrik kələmlər müəllimlik peşəsinin ülviliyinə və olduqca vəcibliyinə en böyük işarədir. "Təhsil millətin geleceyidir" və "Mən yer üzündə müəllimləndən yüksək ad tanımram" kimi müdrik kələmlərin mahiyəyəti dərinləndən dərk etdiyini vurgulayan Aysel İbrahimova bu dərin məmənələri fikrin Ulu Öndər Heydər Əliyevə məxsus olduğunu da qürurla

ifadə etdi və dedi ki, dahi şəxsiyyətin təhsil, elm haqqında söylədikləri biz gələcəyin müəllimləri üçün ən vacib fealiyyət programıdır.

- "Sevindirici haldır ki, regionlarda tədrisin keyfiyyəti gündən - günde yüksəlir və bu dənilməz heqiqit hər il ali məktəblərə qəbul imtahanları prosesində təsdiqlənməkdədir". - Bu sözləri Ayselin təhsil aldığı məktəbin direktor müavini Namik Müzeffərovun dilindən eştidik. Təkcə bu il Aysel İbrahimovanın təhsil aldığı Xaçmaz şəhər Cəfər Cabbarlı adına 6 nömrəli tam orta məktəbdən 60 nəfərdən çox məzun tələbə adını qazanıb. Onların müəyyən qismi Türkiyə və digər xarici ölkələrin ali məktəblərindən təhsilərinə davam etdirmək hüququna sahib olub. Gənc tələbəyə - Aysel İbrahimovaya ali məktəb illərində uğurlar diləyirik.

Sifai SƏFƏROVA

Bakı Dövlət Universitetinin
(BDU) Elmi Kitabxanası
EİFL (Electronic Information
for Libraries) beynəlxalq
konsorsiumunun Baş As-
sambleyasında təmsil olunub.

BDU-dan bildirilib ki, Vilnüs şə-
her Adomas Miçkyavycus adına Kültü-
rəvi Kitabxanasının (Vilnius County
Adomas Mickevicius Public Library)
ev sahibliyi etdiyi tədbir Litva Elmi
Kitabxanalara Konsorsiumu (LMBA) ilə
birgə təşkil edilib.

BDU-nun Elmi Kitabxanasıda
fəaliyyət göstəren Azərbaycan Kitab-
xana İnfomasiya Konsorsiumu
(Az.KİK) 2003-cü ildə EİFL-in üz-
vüdüdür. Elmi Kitabxana Baş Assamble-
yada iştirakçı yalnız BDU-nu deyil,
eyni zamanda Az.KİK-a üzv olan akademik
kitabxanaları təmsil edib.

Bütün tərafdaş ölkələri bir araya
götürən Baş Assambleya EİFL-in ildə
bir dəfə keçirilən əsas toplantısıdır.
Tədbirin əsas məqsədi üzv olan ölkə
konsorsiumları və aparıcı nəşriyyatlar-
ının peşəkar mütəxəssisləri ilə birar-
aya gelerek biliq və bacarıqları paylaş-

BDU EİFL beynəlxalq konsorsiumunun Baş Assambleyasında təmsil olunub

maq, informasiya çeşidini artırmaq,
maarifləndirməni genişləndirmək, in-
kişaf etməkdə olan və keçid dövrü ya-
şayan ölkələrdə cəmiyyət üzvlərinin
elmi elektron informasiyadan istifadə-
sini təmin etməkdir.

Baş Assambleyada 32 xarici ölkə-
dən 83 nümayəndə və 11 beynəlxalq

nəşriyyatın təmsilçiləri iştirak edib.
Tədbir ilk günündə açıq giriş, müəlliflik
hüquq, hüquq sonadoları iş və
kitabxanalarda innovativ programların
tətbiqi haqqında tədqiqatlar edilib.
Litva Elmi Kitabxana Konsorsiumu-
nun beynəlxalq nəşriyyatlar, yerli uni-
versitetlər, tədqiqat institutları ilə

əməkdaşlıq fəaliyyəti və qazandığı
təcrübə konsorsium rəhbərinin çıxi-
şında paylaşılib.

Akademik kitabxanalarda tədqiqat-
lara dəstək üzrə təcrübənin öyrənilməsi,
universitet kitabxanalarında konsor-
siy়umlar vasitəsilə bilik mübadiləsi
mövzularına həsr olunmuş növbəti gün

Etibarsız sayılır

Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kolleci
(ADNSU-nun nazidində Sənaye və Texnologiya
Kolleci) tərəfindən 2006-ci ildə Abdullayeva
Nailə Fərrux qızına verilmiş BB-II-031337
nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əli Bayramlı Pedaqoji Texnikumu tərəfindən
2005-ci ildə Ələkbərov Müqəbil Veli oğluna
verilmiş BB-II-021156 nömrəli diplom itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 16 nömrəli tam orta məktəbi
2013-cü ildə bitmiş Əlişərov Malik Emil
oğluna verilmiş A-365849 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sabirabad rayon Çiçəkli kənd tam orta
məktəbin IX sinfini 1997-ci ildə bitmiş
Mərdanov Seymour Abdulla oğluna verilmiş A-
004288 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında
şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Barda rayon Şörelli kənd tam orta məktəbi
2012-ci ildə bitmiş Quluzadə Nurano Rafail
oğluna verilmiş A-156202 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Elm və Təhsil Mərkəzi “Təfəkkür”
Universiteti tərəfindən 2015-ci ildə Rəhimli Arif
Marif oğluna verilmiş A-061961 nömrəli bakalavr
diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər Xəzər rayonu 181 nömrəli tam orta
məktəbin IX sinfini 1995-ci ildə bitmiş Əliyev
Ramin Tofiq oğluna verilmiş B-062623 nömrəli
ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Masallı rayon Güllütəpə kənd tam orta
məktəbi 1978-ci ildə bitmiş Ağayev Əliağa
Təvəkkül oğluna verilmiş A-134392 nömrəli tam
orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Gəncə
filialı tərəfindən 2012-ci ildə Hacıyeva
(Carullayeva) Norgiz İlham qızına verilmiş B-
230170 nömrəli bakalavr diplому itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Beyləqan rayon Birinci Şahsevən kənd 1 nömrəli tam
orta məktəbi 1976-ci ildə bitmiş Hüseynov Vəzir
Şahsən oğluna verilmiş 946301 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti
tərəfindən 2009-cu ildə Həsənli Mirhəsən Əmran
oğluna verilmiş B-151138 nömrəli bakalavr
diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qax rayon Almali kənd tam orta məktəbi
2001-ci ildə bitmiş Həşimov Vüsal Nazim oğluna
verilmiş A-532032 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhər 5 nömrəli tam orta məktəbin
IX sinfini 1996-ci ildə bitmiş Hüseynov Anar Ağə
oğluna verilmiş A-014069 nömrəli tam orta təhsil
haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 114 nömrəli tam orta məktəbi
2016-ci ildə bitmiş Yusifov Mövlud Fariz oğluna
verilmiş A-508410 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şaki şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 2021-ci
ildə bitmiş Mustafazadə Məhəmməd Fərman
oğluna verilmiş E-417049 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti
tərəfindən 2014-cü ildə Tagızadə Nohmet Balığa
oğluna verilmiş A-044160 nömrəli bakalavr
diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Kürdəmir rayon Kühnəbazar kənd tam orta
məktəbi 2013-cü ildə bitmiş Kazimova (Paşayeva)
Günay Qəzenər qızına verilmiş A-698942 nömrəli
ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Azərbaycan Kooperasiya Universiteti
tərəfindən 2017-ci ildə Mahmudov Samir Rasim
oğluna verilmiş A-139168 nömrəli bakalavr
diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Göyçay şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi
2000-ci ildə bitmiş İbrahimov Seymur
Ağahüseyn oğluna verilmiş-425066 nömrəli
tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Bakı Ali Birləşmiş Komandirlər Məktəbinə
1992-ci ildə bitmiş Ramazanov Nəsif
Memmedəli oğluna 1993-cü ildə verilmiş Fə-
579705 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar rayon Hil kənd tam orta məktəbi 2007-
ci ildə bitmiş Əliyeva Aygül Nadir qızına verilmiş
B-817120 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar rayon Kuzunqışlaq kənd tam orta
məktəbi 1989-cu ildə bitmiş Şixamalova Sevinc
Əliçoban qızına verilmiş AK-642600 nömrəli tam
orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Lənkəran rayon Yuxarı Nüvədi kənd tam orta
məktəbi 1997-ci ildə bitmiş Quliyeva Sahilə
Əmralı qızına verilmiş A-183284 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdaş şəhər M.İsayev adına tam orta
məktəbin IX sinfini 1994-cü ildə bitmiş Arıq
(Əhmədova) Sevinc Loğman qızına verilmiş
133744 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şaki şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 2021-ci
ildə bitmiş Mustafazadə Məhəmməd Fərman
oğluna verilmiş E-424368 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

32 ölkə üzrə konsorsium rəhbəri və
koordinatorları, o cümlədən BDU-
nun Elmi Kitabxanasının direktoru Ni-
gar İsmayılova, Metodiki iş və emek-
daşlıq şöbəsinin müdürü, Az.KİK-in
rahbəri Cəmilə Yusifovanın çıxıları
dinlənilib. Kitabxana sahəsi üzrə beyn-
əlxalq seviyyəde ixtisaslaşmış məru-
zəçilər ilə elmi ünsiyyət və tədqiqatla-
rin qiymətləndirilməsi, məlumat baza-
larının çeşidləri və xidmətləri, elektron
resurslardan lisensiyyalar əsasında isti-
fədənə təskili və s. mövzular barədə
müzakirələr aparılıb.

Tədbirin son günündə müxtəlif rə-
qəmsal obyektlərə verilən uzunmüddətli
istinad növbələri (DOI, ORCID,
ROR, CrossRef), davamlı identifikator-
lar haqqında son yenilənmələr təqdim
edilib. Nüfuzlu beynəlxalq nəşriyyat və
agregatorların (EBSCO, Sage, Cambridge
University Press, Oxford University
Press, Brill, IOP) təmsilciliyi ilə
görüşlər keçirilib, abunəlik və lisensi-
yalasdırma üzrə danışınlar aparılıb.

BDU-nun nümayəndə heyeti Vilnüs
Universitetinin Kitabxanasında olub, bu kitabxana ilə BDU-nun Elmi
Kitabxanası arasında gələcək əmək-
daşlıq müzakirə edilib.

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor

Sarvan İbrahimov

538-21-55

Mühasibatlıq

539-67-74

Reklam və elanlar

539-20-77

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu,
Mətbuat prospekti 23 L, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır
və “Azərbaycan nəşriyyatı” MMC-də çap olunur

Qəzet her həftənin cümu günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şərifzadə filialı

Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881

M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944

S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası

Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350

VÖEN: 1300397831

Lisenziya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 5819 Sifariş 2543

Məsul növbətçi: N.Rəhimov

Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

aşağıda adları çəkilən kafedralarda vakant
vəzifələri tutmaq üçün müsabiqə

ELAN EDİR:

Kafedra	Vəzifə	Yer
Kino-televiziya sənətləri	professor 0,5 şt.v.	1
Təsviri sənət tarixi və nəzəriyyəsi	dosent 0,5 şt.v.	1

sənədlərini Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət
və İncəsənət Universitetinə göndərə
bilərlər.

Ünvan: Bakı şəhəri, AZ 1065, İnşaatçılar 39
Telefon: 599-00-54 (daxili-100)

REKTORLUQ

tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 219 nömrəli tam orta məktəbi
2013-cü ildə bitmiş Qarayev Xalid Cavid oğluna
verilmiş E-185260 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
tərəfindən 2001-ci ildə Əhmədov İlham Sərdar
oğluna verilmiş B-695912 nömrəli tam orta təhsil
diplomu və diploma əlavə itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər 244 nömrəli tam orta məktəbi
2004-cü ildə bitmiş Cəfərov Elmir Mirabə

“Şagirdlər birinci olaraq ana dilini bilməlidirlər”

“Yeni çağrıqlar” onlayn müzakirə programının budafki qonağı Beynəlxalq Bakalavriat Təşkilatının baş direktoru Olli Pekka Heinonen olub. Belə ki, Elm və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi və “T-Network” təhsil işçilərinin təcrübə və kommunikasiya platformasının təşkilatçılığı ilə davam edən “Yeni çağrıqlar” programının 20 sentyabr 2023-cü il tarixinə yayılmış bölümündə cənab Heinonen ilə təhsildə liiderlik barəsində danışılıb.

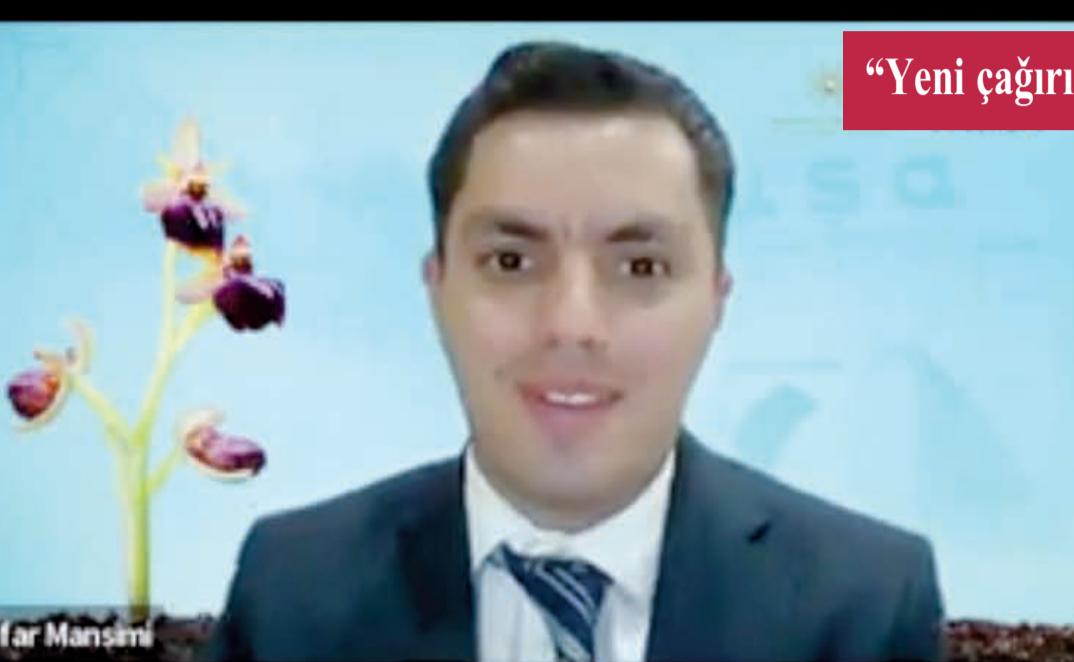
“T-Network”ün rəhbəri, təhsilin idarə olunması üzrə mütəxəssis Cəfər Məsiminin təqdimatında davam edən program Elm və Təhsil Nazirliyinin “Facebook” səhifəsi üzərindən Mətin Axundunun tərcüməsi ilə Azərbaycan dilində canlı yayılmışdır.

29 yaşında təhsil naziri

Görüşün aparıcısı C.Məsiminin qonağı ünvanlaşdırılmış ilk sual “Araşdırığımıza görə, sizin atanız müəllim olub və siz bir müddət ibtidai məktəbə aid bir binada yaşamışınız. Atanızın müəllimlik fəaliyyəti və bir məktəb binasında yaşamağınız təhsillə bağlı düşüncələrinizə necə təsir edib?” olub. Olli Pekka Heinonen qeyd edib ki, bu məqam onun karyerasına, işinə çox böyük təsir edib, atası kimi məlumatçılık olub, dünyani keşf etməyə, araşdırmağa, yeniliklərə etməyə, insanla bəşəriyyətin inkişafı ilə bağlı müxtəlif suallara maraq göstərib. Finlandiyannın gələcək naziri 6 il məktəb binasında yaşayıb və altı yaşına qədər ona məktəbin siniflər olan hissəsinə getməyə icazə verilməyib. Qadağın olduguına görə onun üçün sinif otaqları, məktəb bir sehr, sərr, möcüzə aləmi olub. Binasında yaşamağına baxmayıraq, məktəbin onun üçün əlçatmaz olması onda hədsiz maraq oydub.

1994-cü ilde 29 yaşında Finlandiyannın təhsil naziri təyin olunan O.P.Heinonen işlədiyi müdəddət müləmətlərin avtonomiyasına, qərar qəbul etmək müstəqiliyinə nail olduqlarını qeyd edib. Onun sözlerinə görə, 1972-ci ildən başlayaraq onun nazır kimi fəaliyyət göstərdiyi dövrədək Finlandiyada kifayət qədər magistr səviyyəsinə yüksəlmiş müəllim ordusuna olub. Bu baxımdan müəllimlərin müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməsi, qərar qəbul etmədə onların iştirakı, muxtarıyyati məsəlesi çox böyük say tələb etməyib. Finlandiyada nazır işlədiyi illər Finlandiyanın Avropa İttifaqına qoşulması dövrünə təsadüf edib. Həmin dövrə bir sıra Avropa ölkələrində alternativ özəl təhsil sistemində keçid edilib, dövlət məktəbləri ilə yanaşı özəl məktəblərin fəaliyyətinə imkan verilib. Finlandiyada isə dövlət və özəl məktəb sistemində keçid edilməyib, dövlət məktəbləri daxilində imkan və seçimlər yaradılıb ki, valideynlər müxtəlif alternativlərdə istifadə edə bilisin. O.P.Heinonen deyib: “Bu mənəda Finlandiya bir az mühafizəkardır və digər ölkələrdən fərqlənir. Bizi daha çox dövlət məktəbləri təşəkkül tapıb. Bəzi özəl məktəblər var, lakin özəl məktəblərdə təhsil alan şagirdlərin təhsil xərclərini valideynləri deyil, dövlət qarşısındır. Dövlət, özəl məktəblərdən asılı olmayaq şagirdlərin xərcləri dövlət tərəfindən qarşılınlı”.

Təhsildə təhlükə etdiyi əsas ideya barəsində danışan qonaq başlıca təməl məqsəd kimi məhz her bir uşaqlıq bəşəriyyətin bir üzvü olmaqdır kömək etməyi, insanların inkişafını, bəşəri inkişafı təhsildə başlıca təməl məqsəd və nəticə kimi görməyi tövsiyə edib. Müxtəlif fənlərin əhemiyəti, zəruriliyi ilə yanaşı ədəbiyyatın, riyaziyyatın bəşəriyyətin inkişafı, ümumiyyətlə, her bir şəxsin tam mənəda formalasması üçün cəmiyyətin ixtiyarında olan alətlər olduğunu qeyd edib.

“Yeni çağrıqlar”ın qonağı

Olli Pekka Heinonen: “Gələcək nəsillər üçün vacib bacarıqlardan biri tənqididə düşünmədir”

Baş direktor bildirib ki, Beynəlxalq Bakalavriat Təşkilatı (IB) öz inkişaf proqramlarını məhz məktəblərlə birləşdə höyətə keçirməyi düşünür və buna əmlə edir. Qonağın sözlerinə görə, məktəblərin muxtarıyyəti, müsteqilliyi, sərbəstliyi, azadlığı olmalıdır. Ancaq bu sərbəstlik vaxt və bacarıq tələb edir və burada məktəb icması funksional cəhətdən muxtarıyyəti üzərində götürüb IB ilə həmin proqramları höyətə keçirməlidir. “Bu məqsədə biz “Educator Network” dediyimiz bir şəbəkə yaratmışıq. Bu şəbəkənin məqsədi məhz Beynəlxalq Bakalavriat (IB) olaraq müəllimlərə kömək etməkdir. Burada səhəbət məktəbdə olan həmkarlar, məsləkdaşlar arasında təcrübə mübadiləsi-

dir. Biz müəllimlərimizə daha təcrübəli, daha biliyi zəngin olan müəllim həmkarlarını təhkim edirik ki, onlarla birləşdə lazımi bacarıqlara, müxtəlif işləmə prinsiplərinə yiyələşsinler. Bu məqsədə vebinarlar, konfranslar təşkil edirik”, - Heinonen söyləyib.

Sabiq nazir vurgulayıb ki, IB-in yanaşması məhz tələbəsindən öyrənmədir və ətrafdı, dünyada baş verənlərə maraq göstərmək prinsipləri çox vacibdir. Düzgün suallar verib məsələnin mahiyyətini, konsepsiyasını anlaşılmışdır. Müasir dünyada tələbə və şagirdlərin deyişiklik yaradaraq katalizator rolu oynaması və bu prosesdə onları dəstəkləmək çox vacibdir. Öyrənənlər nə etdiklərini, nə üçün öy-

rəndiklərini şürlü formada dərk etməlidirlər.

IB-də bir ənənə halını alan “Ümid festivalı” barədə bəhs edən qonaq festival vəsítəsilə tələbə və şagirdlər üçün güvənilən bir məkan yaratmışdır, bu güvənilən vətənkəsiz məkanda gənclərin fikirlərini dinlədiklərini bildirib. Festivalda öyrənənlər “Həyatda onlar üçün anamlı olan nedir? Onları narahat edən global məsələlər nedir?” mənzurlarında düşüncələrini, ümidişlərini, qorxularını, gileyələrini, qayğılarını paylaşır və onlara bunu ən yaxşı tərzdə ifadə etmək üçün şərait yaratılır. Festivala meşhur şəxslər, alimlər, incəsənət xadimləri, feallar dəvət edilir, şagird və tələbələrə özünü ifadə etmək üçün ən yaxşı vəsítələr aşadırlar.

“IB-də milli kimlik məsələsinə necə yanaşılır?” sualını cavablandırıb Heinonen diqqətə çatdırıb ki, IB proqramları dəha çox tədris və öyrənməye səyənən çərçivəni təmin edir, tədris və təhsil, öyrənmə və inkişaf baxımından tələb olunanları çatdırır, milli mədəniyyət, dil, milli kimlik kimi bütün elementlər təmin olunur. “Biz qəti olaraq düşünürük ki, şagirdlərinin oraların dilini bilməlidir və milli mədəniyyət, öz dilini bilmək savadı baxımdan təmin olunmalı və buradan yola çıxılmalıdır. Fərqliyələr deyə bilərəm ki, IB proqramında 159 milli kimliyimiz var və biz bu milli müxtəliflikdən fərqli duyuruq”, - baş direktor bildirib.

CAS ideyası

Pedaqoji tədqiqat mədəniyyəti məvzusuna toxunan sabiq təhsil naziri bildirib ki, müəllimlərin tədqiqatçı olması tədris və təhsil prosesində dəstəklənməlidir, pedagoji praktika on qabaqcıl elmi nailiyyətlər, aşadırmaların nəticələri əsasında höyətə keçirilməlidir, təhsil nazirliklərini və məktəblər arasında qarşılıqlı əlaqə, ünsiyyət prosesi olmalıdır. Cənab Heinonenin fikrincə, elmi nəticələr yeni olmalı, isti-isti tətbiq edilməlidir ki, aktuallığını itirməsin. Finlandiyada müəllimlər nailiyyətlərinə sərətlərənən əsaslı tətbiq edirlər, bu da onlara böyük üstünlük qazandır.

Baş direktor bildirib ki, “creativity, activity və surface” (yaradıcılıq, fəaliyyət və səth) sözlərinə eks etdiən CAS ideyası sihər bir şagird və tələbənin yəşadığı, fəaliyyət göstərdiyi cəmiyyətdə nə edə biləcəyindən ibarətdir. O.P.Heinonen şagird və tələbələrə tövsiyə edib ki, yaşadıqları, fəaliyyət göstərdikləri arazilərdə, cəmiyyətdə problemlərin həllinə öz təbəflərini versinler. O qeyd edib: “Mən qotiyətələ inanıram ki, ətrafımızda, bəşəriyyətə və biləcəklərimiz bizi formalasdır. Biz nə qədər ətrafımıza səbət və faktlar əsasında formalasmış, givənli bilən etibarlı mənbələrdən formalasmış məlumatları çatdırıq. Biz bunu digər fənlərdə də etməyə çalışırıq”.

Nümunəvi Finlandiya təhsili

Görüşəsində Olli Pekka Heinonen ilə təhsilərin ruhi sağlamlılıq, dəstəkləyici məktəb mühiti və ətraf mühit, öyrənmə prosesinin effektivliyi artırılması, sabit düşüncə tərəfindən inkişaf edən düşüncə keçid mövzularında ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

“Niyə Finlandiya təhsili digər ölkələrə nümunə göstərilir?” sualını cavablandırıb baş direktor Finlandiyada bütün müəllimlərin magistr səviyyəsində kvalifikasiyalarının, lazımi bilik və səriştələrinin olunduğu, sinifde təhsil prosesini idarə etməkde olan şəhəriyyət və bacarıqları olduqlarını, bərabərlik və adalet prinsiplərinə əsas mesələ olmasına qeyd edib. “Finlandiya təhsil sistemində bərabər imkanlar və ədalətli yanışma, hər kəs ehtiyaclarına görə imkanların yaradılması təmin olunur. Eyni zamanda uşaqların hamisi üçün ən yaxşı təhsil imkanları yaradılır. Həy bir uşaq kənarda qalmamalıdır. Finlandiyada sizin harada yaşamağınızdan asılı olmayaraq yaxınlıqda yerləşən məktəb ən yaxşı məktəb hesab olunur. Biz elə edirik ki, siz artıq hansı məktəbə getmek suali ətrafında qayğılanmamışsınız. Sizin yaşadığınız kənddə, məntəqədə, qəsəbədə olan məktəbin ən yaxşı olması üçün çalışırıq. Bu mənəda biz müsbət ayrıseçkilik, pozitiv diskriminasiya deyilən üsuldan istifadə edirik. Yəni ən yoxşul, mühacirin, miqrantların yaşadığı bölgelərdə yerləşən məktəblərə dənən vəsait ayrınrıq ki, heç kim kənarda qalmasın və bərabərlik, ədalət prinsipləri təmin olunsun. Bunlar Finlandiyani təhsildə förləndirən amillər və göstəricilərdir”, - qonaq diqqətə çatdırıb.

Kurikulumun dekolonizasiyası məsələsinə açıqlayan O.P.Heinonen deyib: “Tarix çox zaman mühərbiyələrdə qalib golmiş, zəfer calmış tərəflərin yazdıqları olur. Halbuki heqiqi tarix səbüt və faktlar üzərində qurulmalıdır və heç də həmişə hökmranlıq edənlərin yazdığı tarix gerçək tarix olmur. Bunun üçün də biz çalışırıq şagirdlər həqiqi, səbüt və faktlar əsasında formalasmış, givənli bilən etibarlı mənbələrdən formalasmış məlumatları çatdırıq. Biz bunu digər fənlərdə də etməyə çalışırıq”.

8 guşeli yeni çağrıqlar

Programın ənənəvi “Təhsildə 8 guşeli ulduza bənzətsək, dəha təhsilli gelecek üçün onun guşələri hansı çağrıqlardan ibarət olar” sualının cavabında baş direktor avstraliyalı tədqiqatçı Cef Mastersin əsərində eks olunmuş çağrıqları səsləndirib:

“1. Öyrənmedə güclü liderliyin olması;

2. Şagird və tələbələrə hərtərəfi, rəqabətəsələrə dəstəyin təmin olunması;

3. Yüksek səviyyəli tədris prosesinin olması;

4. İformasiya əsaslı qiymətləndirmə prosesisi;

5. Keyfiyyətli kurikulum;

6. Stiçullaşdırıcı və dəstəkləyici ekosistemin formalaşması. Bütün bu saladələri 7-ci və 8-ci guşələrə xidmət etməlidir.

7. Şagird və tələbələrə gələcəyə, iş fəaliyyətinə hazırlamaq;

8. Hər bir şagird və tələbənin inkişaf üçün lazımi şəraitin yaradılması”.

Görüşün sonunda Beynəlxalq Bakalavriat Təşkilatının baş direktoru Olli Pekka Heinonen qlobal uğur qazanmaq isteyenlərin diqqətəne “Hər zaman fikirlərə, hətta öz fikirlərinizə də şübhə ilə yanaşmalısınız. Düşüncələrinizi yoxlamalısınız, imtahanla çəkməlisiniz və çox inamlı şəkildə yoluñuzda davam etməlisiniz” cümlələrini çatdırıb.

Lamiyə ƏLİMƏRDANOVA